

פרשת כי תשא-פרה

"וַאֲמַר לָהֶם לְמִי זֶהָב הַתִּפְרָקוּ וַיִּתְּנוּ לִי
וַאֲשַׁלְכֵהוּ בְּאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֶגְלָה זֶהָ."
(שמות ל"ב כ"ד)

פסל "השור המסתער" (The Charging Bull)

הוצב בחשאי על ידי הפסל האיטלקי אתורו די מודיקה,
בסמוך לבניין הבורסה האמריקאית "וול סטריט" - 1989
הפסל מהווה כיום השראה לשגשוג כלכלי ועליות שערים
"עגל הזהב" של מינו?..

עגל הזהב

אהוד בנאי

אנחנו כאן בלב מדבר
צמאים למים חיים
ואתה על ראש ההר
מעל העננים
אין שום אות
אין סימן
כל כך הרבה ימים
במעגל סגור מסתובבים
סביב עגל הזהב
אין מי שיכה על הסלע
מי יתן כיוון
...

שבת פרשת כי-תשא		י מ י ה ח ו ל	
הדלקת נרות	17:22	זמן תפילין / טלית	05:06←05:13
מנחה	14:00	שחרית א'	06:00
		שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
		שחרית ג' (בביה"כ)	08:00
שחרית א'	06:45	סוף זמן ק"ש	08:54←08:58
שחרית ב'	08:30	מנחה א' (בחד"א)	13:15
מנחה	12:30, 13:30	מנחה וערבית	17:30
		שקיעה	17:47←17:42
צאת השבת	18:17	ערבית	20:10

שבת
שלו

על "עלף הזהב" – החטא ואונסו, האי"ל והפרס.

"חטא העגל", שאירע רק 40 יום לאחר קבלת עשרת הדיברות (י"ז בתמוז), הוא החטא הראשון והחמור ביותר בתולדות עמנו. שלושת אלפים איש שהיו שותפים לאירוע, אמנם קיבלו את עונשם באופן מיידי ונהרגו על ידי בני שבט "לוי", אולם עם ישראל קיבל בנוסף שני עונשים משמעותיים שהשפיעו על עתידו. האחד - השראה לרעיונות דומים בעתות משבר, והשני - אבדן הלגיטימציה של עם ישראל כעם הנבחר בעיני מתנגדיו.

נפתח בחטא דומה של עם ישראל כשהוא כבר על אדמתו:

מלכה הראשון של ממלכת ישראל - ירבעם בן נבט (928-907 לפנה"ס) נפרד ממלכת יהודה מירושלים ומהמקדש, לקח אתו את עשרת השבטים והקים את ממלכת ישראל. לאחר מכן, החייה מחדש את רעיון עגל הזהב, הכפיל אותו והציב עגל אחד בבית-אל ואת השני בדר. הוא בחר בשני מקומות שקיבלו את קדושתם עוד מימי האבות. על פי השקפתו, לא היה מדובר בעבודה זרה ממש ולחיזוק דבריו הוא חזר על מילים שאמר אהרון בעת עשיית העגל: "אלה א-לוהיך ישראל..". (שמות לב-ד). ירבעם הקים למעשה דת חדשה (מלכים א' י"ב-כ"ח).

יהוא מלך ישראל (842-814 לפנה"ס) שהיה העשירי בשושלת המלוכה, המשיך בפולחן עגלי הזהב בבית אל ובדר. (מלכים ב' י"ב-ט).

הנצרות שצמחה במאה הראשונה לספירה, ראתה בחטא העגל את הסיבה לשינוי ביחסו של הקב"ה לעם הנבחר. על פי הנצרות, "הברית הישנה" בוטלה במעמד שיבור לוחות הברית והתקיימה מחדש ב "ברית חדשה" עם הנוצרים. נזכיר שבתחילת דרכה של הנצרות המאמינים היהודים הם אלו שעברו צד.

האיסלם שפרץ במאה השביעית לספירה, נצמד גם הוא לרעיון שה' נטש את עם ישראל במעמד חטא העגל והחליף אותו בעם המוסלמי. על פי האסלם מותר בשל כך להשפיל את העם היהודי. מסופר על החליף השישי של השושלת הפאטימית במצרים במאה 11 - אבו עלי מנצור ('אלחאכס') שכשהגיע לירושלים הורה ליהודים לענוד צלמית עץ של "עגל" על צווארם כאות קלון.

בכל שנה, במוצאי 'שביעי של פסח' ישנו מיצג אמנותי של עגל זהב העשוי מחומרים דליקים בכפר האמנים "עין הוד". תחילה החוגגים שרים רוקדים סביב העגל, ולסיום, כאקט של שחרור ויציאה מעבדות לחרות, הם מעלים את המיצג באש והוא הופך לסוג של מדורת ל"ג בעומר.

"פרס עגל הזהב" מוענק בכל שנה ב'פסטיבל הסרט ההולנדי' שנערך בעיר אוטרקט, במקביל ל'פרס דב הזהב' בברלין, ו'אריה הזהב' בוונציה. ומדוע דווקא עגל?.. בעיקר, כי הפרה היא בעל החיים הנפוץ בהולנד.

מנחם קימלמן קיבוץ ראש הנקרה

פרשות: "כי תשא", "פרה"

מוציאין שני ספרי תורה.

באחד בפרשת השבוע.

בשני למפטיר בפרשת חקת

(במדבר י"ט)-

מתחלתה עד "עד הערב".

אין אומרים 'אב הרחמים'.

(לוח א"י הרב טוקצינסקי)

מופע פורים תשפ"א – מלך הקורונה מאחורי הקלעים

אז איך הכל התחיל? במהלך החודשים יולי-אוגוסט, התחלנו לחשוב קדימה על פורים. כבר בכניסתנו לתפקיד, ידענו שבסעד יש שלושה אירועים גדולים ומושקעים הפרושים על פני השנה – "ערב סיכום שנה", "פורים" ו"חג המשק". את "חג המשק" נאלצנו לבטל בדקה ה90, ולפורים החלטנו להגיע מוכנות על כל תרחיש העתיד לבוא עלינו במגבלות הקורונה. בתקופת החגים, בסגר השני, 'נפל הפור' וכולנו הבנו שהסיפור הזה לא עומד להסתיים בקרוב. הפנמנו שעלינו ליצור תכנית המותאמת לתנאי הדבקה ותחלואה הגוררים בעקבותיהם מגבלות קיצוניות.

בבחירת אירועי התרבות, אנו משתדלות לאזן בין השמירה על מסורות סעד, כלומר יצירת תכניות "מוכרות" שהוכיחו עצמן לאורך השנים, לצד חידושים ושינויים מרעננים. לקראת פורים הרגשנו שהקהל צמא דווקא לשגרה, למוכר ולידוע, ואין מוכר וידוע יותר מאשר מופע פורים המסורתי. הבנו שגיבוש רעיון לפורים מורכב שזוהי מחייב אותנו להתייעץ עם אנשי מקצוע שמבינים בעניין. גייסנו את להב תימור ורועי גולן, ונפגשנו ל"זום" ארוך במיוחד, שאליו הצטרפו מדי פעם "זומים" נוספים, במטרה לדייק ולהבין את הציפיות שלנו מהאירוע.

חשבנו ליצור הצגה רגילה, ממש כמו כל שנה, ופשוט לצלם אותה, אך להב הבמאי המנוסה טען בתוקף כי **הצגה רגילה לא עוברת מסך**, והיא משעממת את הקהל. היה לנו חשוב שהערב הזה יצור אינטראקציה עם הקהל, גם אם הוא יהיה כולו מצולם מראש, שהצופים בבית ייקחו חלק פעיל באירוע. ופתאום.. צצה לה התכנית הטלוויזיונית: "הזמר במסיכה" שהרעשה את המדינה.. מכל עבר שמענו המלצות להשתמש בפורמט זה השנה.

על בסיס התוכנית של "הזמר במסיכה", ניסינו לחשוב לאיזה תוכן נצרף אותו. בחרנו בפשוט ובמתבקש ביותר- סיפור המגילה.

לאחר רעיונות רבים, דיוקים, שינויים ומחשבות, החלטנו על הקונספט הבא: סיפור המגילה מעובד ל6 קליפים שונים, כאשר בכל קליפ ישנה דמות ראשית במסכה, כאשר על הקהל לנחש מי מסתתר מאחורי המסכה.

פתחנו תנ"ך, וניסינו לספר את סיפור המגילה באופן מתומצת אך הכולל את כל הדברים החשובים. להב ומוריה לנדאו עזרו לנו בזה מאוד. התחלנו עם כתיבת השירים, ממש עם תנ"ך פתוח ומספר רעיונות לשירים, כל פעם ניסיון ועוד ניסיון- ומגיעים לתוצאה.

לאחר כתיבת השירים, להב כתב את סיפור המסגרת- "האולפן" וכך נוצרה לה התמונה השלמה של המופע שלנו.

ומכאן, לפרקטיקה. איך עושים את זה? הבנו שהכל נופל על רועי... הקלטת ועריכת הסאונד והשירים, צילום, עריכת וידאו, בימוי ותכלול של הכל. רועי האלוף שלנו כמובן התגייס למשימה, וקיווינו שאנו מצליחים להעריך את גודלה, וכי נצליח לבצע אותה על הצד הטוב ביותר.

שלב גיוס השחקנים: ידענו שחשוב לנו מאוד לשלב כמה שיותר פרצופים חדשים, ושהפורמט החדש מאפשר את זה קצת יותר, כי הטקסט הוא קצר מאוד ואין חזרות, מפני שהכל מצולם מראש אז גם אין בעיה להתבלבל ולצלם שוב.. לשמחתנו כמעט כל מי שפנינו אליו נענה בשמחה, ונהנינו מאוד לעבוד עם כל השחקנים!

נפגשנו ב"זום" עם כולם ל"הרמת כוסית" של פתיחת הצילומים, חשפנו את כולם לתכנית ולטקסט, והבהרנו שזו בערך הפעם היחידה שהם יפגשו אחד את השני, מפני שכל אחד יצולם בנפרד, ונאלץ לוותר על האווירה המיוחדת שיש בד"כ בחזרות ובתקופת ההכנות למופע הגדול.

העבודה דרשה גמישות וזרימה. בתקופה כזו של שינויים וסגרים, לא פעם קרה ש"הקפצנו" שחקן זמן קצר מאוד לפני הצילומים שלו, פשוט כי לא הייתה ברירה.. והרבה פעמים הם בכלל לא ידעו למה הם באים ומה הם בדיוק עומדים לצלם, אך הם התמסרו לתכנית הכללית ונתנו כל אחד את כל כולו. שאפו גדול לשחקנים!

ונצאור לעאלות הצורק:

מדובר בפורמט שונה מכל מה שהכרנו עד היום ובעצם אפשר לומר שנכפה עלינו מכורח המציאות. שתפו אותנו בקשיים עליהם הייתן צריכות להתגבר וגם ביתרונות של מופע שכזה..

פעמים רבות חששנו שהסיפור לא עובר, שזה לא מספיק ברור. בגלל שלא השתמשנו בטקסט קיים כמו תמיד אלא כתבנו הכל לבד, ובגלל שרק אנחנו, הצוות המארגן, ראה את התמונה הכוללת, לא ידענו אם הרצף עובד, אם אנחנו בכיוון ברור... גם לשחקנים יתכן שהייתה תחושה של הליכה בחלל ריק, האם הם מצטלמים טוב? מגלמים את התפקיד באופן ברור גם ללא מילים ואפילו ללא תנועות פנים? (מאחורי המסכה...)

היעדרותו של קהל חי היא משמעותית מאוד לפני המופע ובעיקר במהלכו. השחקנים לא קיבלו פידבק תוך כדי, והם צפו במופע ביחד עם כולם בפעם הראשונה..

לאחר המופע, קהילת סעד הוכיחה את עצמה כקהילה מפרגנת באופן מיוחד. כל אחד שלקח חלק נעטף במחמאות רבות, בפרגון אין סופי ובשמחה גדולה על התוצאה שסיפקו. זה בהחלט עושה טוב על הלב וזו הזדמנות לומר תודה רבה לכל מי שהעריך ודאג שההערכה תגיע ליעדה...

אבל, יש גם יתרונות.. המופע צבר עד כה למעלה מ 1000 צפיות (ובכל צפייה בד"כ זה לא רק אדם אחד..). והגענו לכל רחבי הארץ! קיבלנו תגובות מבני משק ומאנשים שקשורים ואוהבים את סעד, שזכו להרגיש חלק גם מהספה בביתם.. בנוסף, כל המשתתפים נהנו מהמופע כאחד הצופים.

על אף היתרונות, אין ספק שבפורים במיוחד יש ערך רב למפגש, לקהל החי, להתרגשות המשותפת בחלל הגדול והמשותף..

איך המנחים שצולמו מראש ידעו מה הצביע הקהל? זה הזמן להודות בשקר הקטן שלנו ☺ התלבטנו רבות כיצד לבצע את אופן ההצבעה, ואיך לשקף את התוצאות בשידור חי, אך מפאת המורכבות בחרנו לא להתייחס באמת להצבעות אלא ליצור מראש גרפים אקראיים... וסמכנו על הציבור שישלח לנו ☺

במסגרת הווידויים.. יש עוד דברים שלא ידענו? פשלה קטנה.. כי איך אפשר בלי? רק בתחילתו של השידור החי כשכולם כבר צופים, קלטנו ששכחנו להעלות את הכתוביות המצורפות למופע. לכתוביות יש חשיבות רבה בהבנת הטקסט כולו וזה בהחלט היה פספוס! כעת יש גרסה מעודכנת ביוטיוב שבה מופיעות הכתוביות. מוזמנים לצפות ולהתרכז במילים בקלות ☺ נוסף למופע כולו, העלינו ליוטיוב כל קליפ בנפרד, כך שאפשר לשמוע את רצף השירים בכל הזדמנות... תיהנו! (לכתוב בחיפוש: המגילה במסכה קיבוץ סעד).

מהיכן שואבים את המוטיבציה להשקיע בתלבושות ותפאורה כשאין במה? המאמץ הארגוני האדיר סביב הצילומים כשאין קהל, הוא לא קל, שתפי אותו.. בכל צילום מחדש נדרשנו לבנות תפאורה שלמה. אחד הפתרונות שהתאפשרו בזכות כשרונו של רועי, היה צילום עם רקע של "מסך ירוק" שמאפשר בעריכה להחליף אותו בכל רקע שנבחר. כך נבנה כל האולפן שלנו, וכן סצנות נוספות (נסו לזהות...). יעל וייס לקחה על עצמה את כל תכנון ובניית התפאורה, ובעזרת תיכונים נוספים וציוד הגמ"ח המיוחד שלנו, נוצרו תפאורות מדהימות!

סצנה מיוחדת שנבנתה הודות לפעלולי העריכה, היא הסצנה בה רואים את ילדי הקיבוץ שרים בבית כנסת ביחד ללא מסכות - זה היה פרויקט רציני: הזמנו בכל פעם 2 ילדים שצולמו לבד בשניים מן המקומות בבית הכנסת, כשמאחוריהם מסך ירוק נייד. כך בכל פעם הגיעו ילדים שהתיישבו במקומות שונים, ולאט לאט "מילאנו" את כל בית הכנסת בילדים. בעריכה, רועי הדביק את כולם לתמונה אחת, כך שאתם בבית חשבתם שעברנו על הכללים.. אך בעצם היתה שם הקפדה יתרה! ובית הכנסת זכה לשמוע קול ילדים שהוא לא שמע זמן רב..

המסך הירוק אפשר לנו לצלם שני שחקנים בנפרד, ובקליפ עצמו להראות כאילו הם ביחד, דבר נחוץ מאוד בתקופת הקורונה, ובגל התחלואה שהכה את קיבוצנו ממש בישורת האחרונה של הצילומים. קליפים רבים שונו ונאלצנו להתאים אותם לתנאי התחלואה הקשים, כמו ה"זומלדת" של אחשוורוש שתוכננה להיות חגיגה גדולה בחדר האוכל, ובסוף האורחים הצטרפו בזום ☺

ניסינו לחשוב כל הזמן איך מצד אחד אנו לא מתעלמים מהקורונה בעלילה שלנו, ומצד שני לא לתת לה "לצבוע" לנו את הכל, כי קצת נמאס לפעמים..

דבר נוסף שהיה לנו חשוב הוא לשתף כמה שיותר ילדים, אך הילדים בעצמם לא נפגשו אלא בקפסולות, ורבים מהם נכנסו לבידודים בהפתעה. השתדלנו לעשות כמיטב יכולתנו לשתף כמה שיותר ילדים אך אנו בטוחות שישנם כאלה שפספסו ואנו מתנצלות על כך!

כמה מילות סיכום:

בשנה מורכבת זו, חשוב לנו להודות באופן אישי לכמה מהאנשים המוכשרים והמיוחדים שלקחו חלק בפרויקט המאתגר הזה. במציאות מאתגרת של סגרים והפתעות, בתוך חוסר וודאות שדרש גמישות ושינויים בכל יום, אנו מעריכות עוד יותר את ההתגייסות של מי שהיו שותפים לדרך כדי ליצור ערב מגבש ומופלא שכזה.

ללהב תימור, שברגישות ובחיבור עמוק לסעד עזר לנו להבין מהן הציפיות שלנו מערב במסגרת כזו, ועזר לגבש תוכן וטקסט.

לחגית גולן, שבהתראה קצרה במיוחד תפרה לכל שחקן תלבושת מכף רגל ועד ראש, שמאחורי כל בד שתפרה עומדות מחשבה והשקעה של שעות רבות.

ליעל וייס, שהתגייסה להפקה ועשתה את כל המשימות במקביל- תפאורה, תלבושות, ניהול זמנים ותיאום מול כל השחקנים ואת כל זה תוך שמירה על כל כללי הקורונה!

לכל השחקנים שהתגייסו לפרויקט "הלא נודע" הזה ולא תמיד ידעו מה הקשר בין סצנה לסצנה, ולמרות זאת נתנו את המיטב שלהם כדי שהתוצאה הכללית תהיה טובה!

ומעל כולם - לרועי גולן שכרגיל עושה הכל בלהטוטים של קוסם. כותב, מצלם, עורך, מעבד, מנגן ובעצם עושה הכל.. והכל ברגישות ובסבלנות אין קץ. תודה!

תודה רבה לכל קהילת סעד על הפרגון ועל הסיוע בכל מה שביקשנו! **בתפילה גדולה לחגוג את האירוע הקהילתי הבא פנים מול פנים, יחד!**

מיכל ורתם - וארת תרבות

פרשת כי-תשא (פרה) – חידות א' ב'

תחילתה של **פרשת כי-תשא** משלימה את העיסוק בבניית המשכן עם הכנת הכיור, שמן המשחה והתערובת המיוחדת של הקטורת. בצלאל בן אורי מופקד על המלאכה ותחתיו קבוצת אומנים מוכשרים.

התורה מדגישה ומזהירה שעם כל הרצון להתקדם ולבנות את המשכן יש לשמור על קדושת השבת, ולעצור את המלאכה ביום השביעי. לב הפרשה מספר את סיפור חטא העגל שעשו בני ישראל בתום ארבעים הימים שמושה נמצא בהר. משה מתפלל לה' כדי שלא ישמיד את בני ישראל ותפילתו מתקבלת. הוא יורד, שובר את הלוחות ושורף את עגל הזהב. שוב עולה משה להר כדי לקבל את הלוחות בפעם השנייה. בירידתו של משה מההר עור פניו קורן וזורח והוא נאלץ לשים על פניו מסווה.

בספר השני נקרא את **פרשת פרה** שעוסקת בדיני טומאה וטהרה, ומלמדת אותנו כיצד נטהרים מטומאת מת. חז"ל תיקנו לקרוא את פרשת פרה לקראת חג הפסח. החג, שבזמן בית המקדש, כל ישראל מחויבים להיטהר כדי לאכול את קרבן הפסח.

א – יצר את עגל הזהב	ל – השבט שלא חטא בעגל
ב – כינוי לחג השבועות (3 מילים)	מ – בעזרתו מונים את עם ישראל
ג – מספר הפעמים בשנה (גימטריה) שעולים לרגל (מתי?)	נ – תכשיטי זהב מהם עשו את עגל הזהב
ד – שבטו של אהליאב בן אחיסמך (מה היה תפקידו?)	ס – שם כולל ל: נָטַף, שָׁחַלְתָּ, חָלְבָנָה, לְבָנָה זָכָה
ה – שם שהה משה כשישראל עשו את העגל	ע – מגיל זה חייבים לתת מחצית השקל בכל שנה
ו – השלימו: "הַעֲשִׂיר לֹא יִרְבֶּה _____ לֹא יִמְעִיט מִמֶּחֶצֶת הַשֶּׁקֶל"	פ – החמור הבכור שממליטה האתון
ז – אסור למשוך אותו בשמן המשחה (פרק ל)	צ – לפרשת פרה : כיום הוא תכשיט, בפרשה מילה נרדפת ל"חיבור"
ח – סבו של בצלאל (מאיזה שבט הוא?)	ק – כינוי למישהו סרבן (שתי מילים)
ט – לפרשת פרה : הם זקוקים לאפר פרה אדומה	ר – מידה מי"ג מידות הרחמים
י – תלמידו המסור של משה	ש – כינוי לנכדים (רמז: י"ג מידות)
כ – רוחצים בו ידיים ורגליים, לפני העבודה	ת – השלימו: "לֹא _____ גָּדִי בְּחֶלֶב אֱמוֹ"

לברוכיה ויצקה אורן מלך טוב לנישואי הנכדה
אביטל, בתם של אהרלה ואפרה אורן, עם"ל ידידיה שטרן
איחולים לאהדות ולנחת!

"הכר את החבר" – מלווית קצת אחרת..

קבלו את: שי אבירם חברנו.

מתי והיכן נולדת? נולדתי, בגיל צעיר מאד, בראש חודש טבת שנת תרצ"ח, 5.12.1937 (חמישה ימים לפני רחל רעייתי), אבל לא בפתח תקוה אלא בתל אביב הקטנה.

ספר על שורשיך.. הוריי, יצחק ומרים גרוסמן ז"ל, עלו לארץ במאי 1933 והגיעו לנמל יפו יחד באותה אניה ולמעשה שם גם הכירו. הם הגיעו לארץ כתיירים עם חבורה של צעירים עליזים מהונגריה, שחגגו את השהייה באוניה בשמחה וצהלה. במשך השייט באוניה אמי התרשמה מהבחור העלוי עם הבדיחות וכנראה ששם התאהבה בו. אמי, באה ממשפחה ציונית ולאֶרץ, עלו לפני (היא עלתה עם אחותה הבוגרת ממנה) ארבעה מאחיה, ושתי האחיות הצטרפו לאחיהן ואחותן המבוגרים יותר שעלו לארץ שנים רבות לפניהן. בהונגריה נשארו עדיין ההורים והאח הבכור שהכינו עצמם גם הם לעלייה. אבי, שעלה באותה אוניה, ושמה-"ירושלים", כתייר, עלה לארץ עם שליחות שהטיל עליו אביו, להגיע לארץ ישראל ומשם לדאוג לשאר אחיו לאישורי עליה (סרטיפיקאטים) שיבואו אחריו, כמובן עם אביהם. סיפור יציאתו מהונגריה לווה בבעיה שנוצרה עקב סירובו של רב המקום לברכו לשלום לקראת העלייה, משום שלטענתו – כולם בפלשתינה עוזבים את קיום המצוות, וכך יקרה גם עם אבי. אבל סבי התעקש ושאל לעצתו של רב חשוב אחר במחוז וההוא דווקא עודד אותו לעלות לארץ ולהוציא גם את כל המשפחה לשם.

בנמל יפו "פרקו" אותם לסירה שהביאה אותם לחוף. האניה עצמה עגנה בלב ים משום שהנמל אינו עמוק מספיק לעגינת אוניות. משם נפרדו דרכיהם למשך כשנתיים. אמי הצטרפה לאחיה ואילו אבי שכר מיטת ברזל בחצר, מתחת לעץ, אצל חברים ברחוב "נווה שאקן" בתל אביב. (כשהגיעו הגשמים, הוא העביר את המטה למרפסת הבית.) אמי שעלתה כתיירת נישאה בנישואים פיקטיביים לקרוב משפחה וכן עשתה אחותה. כך הן קיבלו אזרחות פלשתינית ולאחר מכן נפרדו מ"חתניהן".

הם נפגשו מחדש כעבור כשנתיים ונישאו בשנת 1936. כמו רבות מהצעירות באותה תקופה, אמא עבדה כעוזרת בית בביתם של מכרים ואילו אבי שהיה זגג במקצועו, מצא במהרה עבודה בחברת זגגות בת"א. אגב, השכר היומי היה שלשה גרוש וחצי שמתוכם שימשו למחייתו כשניים וחצי גרוש ובמה שנשאר, אבא צבר את הכסף לרכישת רישיונות עליה למשפחתו בהונגריה. הוא הצליח להעלות שני אחים ואחות והאחרים, כולל אביו, נספו בשואה.

חוויות ילדות? תקופת ילדותי הייתה מרתקת ומאופיינת באירועים כואבים: נולדתי במאורעות 36-39, לאחר מכן מלחמת העולם ה-2, מרד המחתרות ומלחמת השחרור. ההפצצות במלחמת העולם ומלחמת השחרור, ה"עוצר הגדול" בשנת 1946 שבו היינו כלואים בבית כאשר מסביבנו קלגסים בריטיים מחפשים נשק מחתרת בפחי האשפה בחצרנו. תמונה שנחרתה בראשי היא של אנשי מחתרת לח"י כאשר שני צעירים עם מסיכה רצים ברחוב אלנבי בתל אביב, האחד עם קופסת דבק ומברשת בידו, וחברו מאחוריו במרחק מה מדביק את הפלקאטים שלהם ("כרוזים") נגד השלטון, והם נעלמים במהירות בחצרות הבתים מחשש שייתפשו בידי המשטרה הבריטית. גם היום אני זוכר את תקופת המלחמה ואחריה ואת הוריי שחיפשו ניצולים מבני המשפחה בזמן השואה --- ובכלל מרגע שידעתי לקרוא, הייתי בתוך "העניינים". ומאז אינני מאבד שום ידיעות על הנעשה בעולם. ואני ממשיך להיות קורא ושומע חדשות בצורה די אובססיבית. אין יום בלי אירועים כאלה ואחרים בארצנו ומסביב לעולם. למדתי במיטב בתי הספר באותה תקופה: עד כתיבת ה' בבית הספר "מוריה" והלאה בבי"ס "בילו" המיתולוגי. לא הייתי מהמצטיינים בלימודים, אבל שרדתי את השנים הקשות הללו.

איך התגלגלת לקיבוץ? ל"בני עקיבא" הגעתי לראשונה בכיתה ה', בהמלצתו של קרוב משפחה, והוא הציג אותי בפני ליפא אהרוני שהיה המדריך הראשון שלי. התייצבתי בחצר ב"ס בילו למפקד בשבת אחר הצהריים, וכך נסללה באופן טבעי דרכי לקיבוץ. לשבט "הטירה" הגעתי לאחר הפסקה של כשנתיים ומאז נשארתי והמשכתי את המסלול המוכר דרך הגרעין שהוקם והנח"ל, בשנת 1957 הגיע גרעין "הטירה" לשהייה זמנית בסעד להכשרה כהכנה להקים את קיבוץ "עלומים" בסמוך לסעד. ההמשך ידוע, ועד שמוסדות המדינה גמרו להכין את השטח לקיבוץ החדש התפרק הגרעין ונשארו בסעד.

רחל ואני נפגשנו בשבט "הטירה" לאחר תקרית משעשעת בשבת במסגרת כנס גרעין בגבעת מיכאל בנס ציונה, ומאז אנחנו ביחד. היינו הזוג הראשון מבני הגרעין שנישאנו בסעד והחתונה התקיימה בחדר האוכל מעץ, על ספסלי עץ במקום כיסאות. סעודת החתונה כללה לחמניות עם נקניק ועוד סלטים למיניהם. את המשקאות הביאו ההורים. למרות זאת השמחה הייתה גדולה ושלמה כיאות לראשונים מהגרעין. כבוגר ב"ס מקצועי "אורט" בגבעתיים במסלול 'מסגרות', נכנסתי ישר לעבודה במסגרייה תחת הנהגתו של קוטי כ"ץ ז"ל יחד עם רמי סימקין שאתו למדתי באורט. העבודה במסגרייה נמשכה כעשרים וחמש שנים כאשר באמצע, בשנת 75-76 "גויסתי" להדרכת נוער "בני עקיבא" מארה"ב למשך כשנתיים. אלה היו שנים יפות ומעניינות והמטרה הייתה שהם יחזרו לארצם וישמשו מדריכי נוער המדרבנים ומזרזים אותם לעלות ארצה. בפועל, חלק מהם נשארו בארץ.

שימשתי במשך כשלוש שנים בתפקיד הרבש"ץ ובמהלכן הייתי גם חצרן בקיבוץ. לשם אוורור יצאתי לשנתיים לעבודה בשדה בעבודות של הובלת גזר, העמסת חבילות קש על ה"אוניה" הענקית שייצרנו במסגרת המסגרייה שנים קודם, ועוד מיני עבודות גד"ש. אלה היו שנתיים יפות בגלל העבודה במרחבי השדות בהשוואה לעבודה במבנה של המסגרייה הסגור. משנת 1986 ובמשך כ-12 שנים הייתי רכז קניות שכללו נסיעה יום יומית לת"א משעות הבוקר המוקדמות ועד שעות אחר הצהריים המאוחרות. משנת 2000 ועד 2020 שימשתי כנהג בית עד ש"הוצאתי" לחל"ת בגלל גילי המופלג.

ספר מה גורם לך נחת? רחל ואני גידלנו משפחה לתפארת בקיבוץ, למרות שעדיין התקיימה הלינה המשפחתית, ומסתבר שכולם יצאו 'נורמליים'. כל חמשת ילדינו עזבו את הקיבוץ והעיקר שהם נשארו בארץ ומגדלים את הנכדים ונינים. כולם שירתו בצבא בתפקידים משמעותיים ולאחר מכן פנו ללימודים כל אחד לפי נטייתו. כולם הקימו משפחות, ב"ה, ומפוזרים בארץ מחיפה בצפון, עמק יזרעאל, כוכב יאיר וקריית אונו.

ספר על תחביבך המרובים והמגוונים.. אני מתעניין בהיסטוריה של עם ישראל וגם למדתי עליה שנים רבות במסגרת האוניברסיטה הפתוחה. את סיום התואר ביקשתי לעבור באוניברסיטת "בר אילן" אולם הדבר לא נסתייע בעזרת הקיבוץ ולכן יצאנו, רחל ואני ל"שנת חופש" בעיר למשך שנתיים. ולאחר מכן חזרנו לביתנו בסעד, למרות שהתלבטנו האם להישאר בקרבת ילדינו, אבל הבית שבו חיינו ועבדנו 45 שנה קרץ לנו לחזור.

הקמתי יחד עם יהודה אל עמי בשנת 1960 את 'גן הקקטוסים'. חיפשנו מקום בקצה הקיבוץ ומצאנו שטח בין גדרות התיל שהקיפו באותו זמן את הקיבוץ (לא הייתה גדר רשת אלא קונצרטינות תיל), ואנחנו בנינו את הגן בין גדרות התיל.

את הנטייה לאומנות רכשתי בבית הוריי. לאבי הייתה חנות – מיתולוגית, ברחוב אלנבי ואליו נהגו להגיע גדולי הציירים שחיו בארץ: בלום, רובין, גוטמן, שטרייכמן (שגם היה מורי במכון "אבני") ועוד. כולם באו לחנות של אבי למסגר את תמונותיהם. החנות הכילה אלפי רפרודוקציות של גדולי הציירים הקלסיים ואני הקטן נשמתי וחוויתי את עולם האומנות בצורה זו. חנות זו שימשה מקום מפגש לחברי קיבוץ רבים שגם הביאו תמונות למסגור. גם אנשי סעד הוותיקים פקדו את חנותו של אבי. למסגור תמונות.

אני מפסל כ-20 שנה, לאחר שלמדתי במכללת "ספיר" כשלש שנים אצל פסל בשם נחום ענבר, ורוב עבודותיי - מעל מאתיים פסלים - מוצגים בביתי ובגינתי בתערוכה מתמדת, ועוד פסלים רבים שילדיי העבירו לבתיהם. ואני עדיין ממשיך לפסל. זה לא נמאס!

מה המוטו שלך בחיים? המוטו שלי מתבטא בהנאה ליצור דברים שאני אוהב לעשות, לקום מוקדם בבוקר וליהנות מהחיים היפים שמסביב. אני אוהב את השיגרה והרוגע בצורת חיינו מעל 60 שנה, אבל גם את הטיולים ברחבי העולם שמוסיפים ומרחיבים את ידיעותינו על הטוב והרע, במקומות השונים שאנו מבקרים בהם מעת לעת. בסופו של דבר זה מוכיח לנו כמה טוב לחזור הביתה.

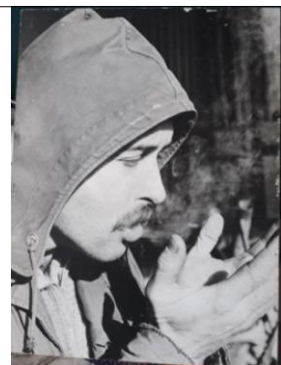
מה אתה מאחל לקיבוץ? אני, שאהבתי את החיים בקיבוץ הישן ומתגעגע לעיתים לפשטות וההסתפקות במעט שהייתה דרך חיינו, ולמרות השינוי הגדול שנחשפנו אליו מאז ההפרטה, מצליח להתאים עצמי לצורת החיים העכשווית ולהפיק ממנה את היתרונות שבה מתוך הבנה שלא רק בקיבוץ יש שינויים אלא זו דרכו של עולם: "וישן מפני חדש תוציאו". מאחל לסעד "היושבת גנים" להמשיך להיות מקום מאיר עיניים, מלא מעשי חסד, עזרה הדדית ואהבת הבריות ובנוסף, שמצבנו ישתפר קצת, למען שמירת הטוב הזה.

ריאיון: יורם קימלמן

זוג הנחלאים: ישעיהו גרוסמן ורחל פרעצל
לימים רחל ושי אבירם

ימים קפואים במסגרייה

תודה!

אנחנו רוצים להודות מקרב לב לכל האנשים הטובים שעזרו לנו הן בזמן לידת בתנו נעמה וההליכים הרפואיים בעקבותיה, והן בזמן הקורונה שפקדה את משפחתנו. במהלך כל התקופה המאתגרת הזאת שעברנו, הרעיף עלינו הציבור מכל טוב, הציע עזרה, התעניין ודאג לשלומנו. על כך אנו מכירים תודה.

במיוחד אנחנו רוצים להודות לרננה על הארגון ועל העזרה בפועל ולשביט שסייעה בכל דבר לו נזקקנו ודאגה לכל מחסורנו.

שתזכו לשמחות וימים טובים בבריאות שלמה!

נורית ודוד פולק

מהנצפה בצוות האיתור למנהל קהילה ואגודה

בשורות הבאות אבקש לתאר את תהליך עבודת צוות האיתור וכן את השלב בו נמצא הצוות בימים אלו. בתחילת הדברים חשוב וצריך לומר בקול ברור שעיסוק בתהליך זה של איתור אנשים לעבודה הינו דבר המחייב התנהלות בכללי צנעת הפרט תוך שמירה על כבודם של המועמדים השונים ולכן עבודת הצוות נעשית בהתאם, וכן המלצת הצוות בסיום העבודה מוגשת למזכירות והיא זו שתידרש להמשיך לפעול לאחר מכן אל מול ציבור החברים והתושבים.

מזה חודשיים וחצי שצוות איתור למנהל/ת קהילה ואגודה, פועל, לאחר שקיבל את ברכת הדרך מהמזכירות להרכב הצוות ומתווה התהליך. צוות האיתור שגובש ע"י המזכירות, כולל נציגות של ההנהלות השונות (מזכירות, הנהלת אגודה, הנהלת קהילה, וחברים שמלאו את התפקיד בעבר), תוך ניסיון לתת ייצוג ככל האפשר לקבוצות השונות בסעד (חברי אגודה, חברי קיבוץ, ותיקים וצעירים). חברי הצוות הם: אלי קראוס, עופר שלומי, שרה עברון, מתוקה לייכטר, צביקה רידר (שהחליף את חופני דנין שבתחילת התהליך היה נציג הנהלת האגודה בצוות ועזב מרצונו), הלה ויסלר פורגס (שהצטרפה לצוות לאחר שהסתבר כי חסר ייצוג לדור הצעיר), הילה אור ואנוכי. צוות האיתור הינו צוות המוקם אד הוק, שתפקידו לבצע תהליך למציאת מנהל/ת קהילה ואגודה באופן המקצועי והמיטבי ביותר ולהציג את המלצותיו למזכירות, ולאור סיום עבודת תומר מנהל הקהילה והאגודה הנוכחי, לעשות זאת בזמן קצר ככל האפשר.

המתווה לתהליך המיון שהוחלט עליו כלל את השלבים הבאים:

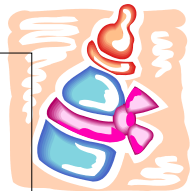
1. דיון על הגדרת התפקיד, האתגרים בתפקיד כעת ועל דרישות התפקיד לצורך הכנה ויציאה למכרז.
2. יציאה למכרז פנימי וחיצוני במקביל, תוך מתן קדימות של שבועיים לפרסום לפני פניה לחברת השמה העוסקת בתחום זה, המכרזים בקיבוץ ובחוץ הופצו במגוון אפשרויות (מפה לאוזן, ובערוצים חנימיים) ופניות של חברי הצוות למועמדים מתאימים בקיבוץ ומבחוץ.
3. צוות האיתור יחליט תוך שבועיים מיציאה למכרז האם הוא מסתפק במועמדים שהתקבלו או שהוא רוצה להרחיב את החיפוש בחוץ אם באמצעות פרסום באמצעים נוספים או דרך חברת השמה.
4. התהליך כולל ביצוע תהליכי מיון, ראיונות ואבחון השוואתי לכל המועמדים (פנימיים וחיצוניים כאחד) וזאת במידת הצורך ובהתאם לשיקול דעתו של צוות האיתור.
5. הצוות יגיש עם סיום עבודתו את המלצתו למזכירות על הגשת מועמד אחד או יותר בהתאם לעבודת הצוות, לאישורה של האסיפה. המזכירות רשאית להחליט האם לקבל את המלצת הצוות כמות שהיא או שמא לתעדף את אחד המועמדים ולהציגו לאסיפה.
6. המועמד/ים יופיעו באסיפה בפני הציבור.
7. ההצבעה לאחר האסיפה – בקלפי לפי הכללים המקובלים.

סיכום תהליך האיתור:

1. צוות האיתור התכנס להכרות עם תפקיד מנהל קהילה ואגודה כפי שהוא מוגדר היום ולדיון בדגשים ובדרישות התפקיד, לצורך גיבוש המכרז ופרסומו.

2. לאחר שהתקבלו סה"כ 9 קו"ח של מעומדים, שענו לדרישות הסף של המכרז, הן מבפנים והן מבחוץ, נערך מיון בצוות האיתור, בהתאם לדרישות התפקיד הרלוונטיות ולאתגרים של התפקיד בעת הזו ולמול זה למידת התאמתם של המועמדים שפנו, 2 מועמדים פנימיים ו 7 מועמדים מבחוץ.
3. במהלך תקופת הפעילות נערכו שש ישיבות של הצוות ובנוסף התקיימו ריאיונות על ידי חברי הצוות לממליצים של המועמדים השונים וכל המידע והנתונים נבחנו ע"י כלל חברי הצוות.
4. בימים אלו מגיש הצוות את המלצתו לחברי המזכירות ולאחר הדיון במזכירות תגובש המלצת המזכירות ותובא להצגה והצבעה באסיפה.
- כאן המקום להודות לכל חברי הצוות על השקעת הזמן המרובה בתהליך האיתור ובקידומו באופן המקצועי והטוב ביותר.

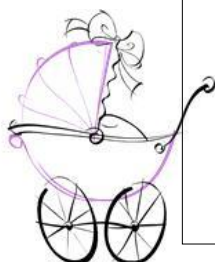
זבולון - בשם צוות האיתור.

לענבל ורז שהם מלף טוב להולדת הבת
לשרון ואודי, לחנה ויצחק ולכל המשפחה
איחולים לשמחות ולנחת!

לרתם ובועז קום מלף טוב להולדת הבן
לדרורית ואבי וייס, לכרמלה ושלומיק קום ולכל המשפחה
איחולים לשמחות ולנחת!

לליין ולכל המשפחה
מלף טוב להולדת הנכדה - מאיה
בת לדניאל וחיים הוק
איחולים לשמחות ולנחת!